Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat

11 DEC 2003

PROJECTBUREAU ZEEWERINGEN	ACTIE	INFO
PROJECTLEIDER		
SECRETARESSE		
PROJECTSECRETARIS		x
MEDEWERKER FINANCIËN		
MEDEWERKER KWALITEIT		
TEAMLEIDER ONTWERP		
HOOFD UITVOERING		
COÖRDINATOR / BESTEKSCHRIJVER		
Erik v. Dijke		x
Piet Mengst		x
ARCHIEF P2DB-B-03	141	x
CIRCULATIE MAP		

Rijkswaterstaat Directie Zeeland
Projectbureau Zeeweringen
T.a.v. Dhr. J. Perquin
Postbus 114
4460 AC GOES

Contactpersoon
Ing. E. Parée

Doorkiesnummer
0118 - 422 243

Datum
10 DEC 2003

Bijlage(n)
Div.

Ons kenmerk
1025

Uw kenmerk
-

Onderwerp
Detailadvies natuurwaarden dijkvak Eilanddijk (7201F0206)

Het dijkvak Eilanddijk is op 15 juli 2002 bezocht door Jacintha de Huu en Robert Jentink en geïnventariseerd op aanwezige natuurwaarden.

Op 28 november 2003 zijn nog twee nabije dijkgedeelten (Buitenhaven Vlissingen Nr. 1 en Nr. 2) bezocht welke bij AXZ op hetzelfde bestek meeliften. Deze zijn als erratum in het advies opgenomen.
Het detailadvies van de betreffende natuurwaarden is opgenomen in de bijlagen. De adviezen zijn tevens in tabelvorm opgenomen. Hiervoor wordt ook naar de bijlagen verwezen.

Mocht u nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met dhr. C. Joosse (0118 - 422 217) van mijn dienst.

Als er binnen 20 werkdagen na briefdatum geen reactie van u is ontvangen, neem ik aan dat deze resultaten aan uw verwachtingen voldoen.

Met vriendelijke groet,

Het Hoofd van de Meetinformatiedienst Zeeland,

Henk van den Bosch

Directie Zeeland
Meetinformatiedienst Zeeland
Postadres Postbus 5116, 4380 KC Vlissingen
Bezoekadres Prins Hendrikweg 3, 4382 NR Vlissingen

Telefoon (0118) 42 20 00
Fax 0118 47 27 72
E-mail e.paree@dzl.rws.minvenw.nl

-bereikbaar in 10 minuten te voet vanaf station Vlissingen-

Detailadvies natuurwaarden betreffende het dijkvak Eilanddijk

Dijkvak eilanddijk is op 15-07-2002 bezocht door Jacintha de Huu en Robert Jentink. De boventafel van het dijkvak is geïnventariseerd volgends de methode van Tansley. Het dijkvak is in situ opgedeeld in twee gedeeltes, te weten: ter hoogte van dijkpaal 374 de strekdam (buitenzijde van de westelijke havendam van de veerhaven) en van dijkpaal 364-374 (vanaf de molen tot aan de strekdam).

Getijdezone

Voor het hele dijkvak komt de getijdenzone overeen met wat in de Milieu-Inventarisatie (MI) wordt aangegeven.

Zone boven GHW

1 Dijkpaal 364-374

Van dijkpaal 364 tot 374 bestaat de bekleding van de boventafel uit een klein gedeelte basalt gepenetreerd met cement (bij de molen) en voor de rest uit Doornikse breuksteen (grove sortering) gepenetreerd met asfalt. Deze bekledingtypen geven weinig ruimte voor begroeiing. Dit blijkt uit de totale bedekkingpercentage die minder dan één procent bedraagt. Toch zijn nog veel verschillende soorten aangetroffen (zie tabel 1).

Tabel 1: soorten aangetroffen Eilanddijk van dijkpaal 364 tot 374

Nederlandsenaam	Bedekking	Latijnse naam	Zoutgetal
Dunstaart	r	**Parapholis strigosa**	3
Heen	r	Scirpus maritimus	2
Hertshoornweegbree	r	Plantago coronopus	3
Rood zwenkgras	r	Festuca rubra	2
Smalle rolklaver	r	Lotus coniculatus sups tenuifolius	3
Spiesmelde	o (pl.f)	Atriplex prostrata	1
Strandkweek	o	Elymus athericus	3
Strandmelde	r	**Atriplex littoralis**	4
Zeepostelein	r	**Honckenya peploides**	2
Zeeraket	r (pl.o)	**Cakile maritima**	2
Zeevetmuur	r	**Sagina maritima**	2
Zeeweegbree	r	**Plantago maritima**	4
Zilte schijnspurrie	o	**Spergularia salina**	4

De meeste soorten zijn aangetroffen op het gedeelte met basalt daar waar de cement penetratiegaten vertoonde. Maar ook in het enkele scheurtje dat in de asfalt penetratie zat werden enkele soorten gevonden. De bovengrens van de zoutplanten ligt op 13 meter vanaf de GHW-lijn (aan de andere kant van de werkweg tegen de afrastering van het begraasde gedeelte). Dit geeft aan dat er een spatwaterzone voorkomt. Dit valt ook te verklaren door de expositie zuid/zuid-west en

het gedeelte open water welke er voor aanwezig is. Als voorland is er een laag zandig slik en in de hoek bij de havendam een bij laagwater droogvallend strandje. Hierdoor vindt er inspoeling en inwaaiing van sediment plaats. Om het huidige vegetatietype te behouden wordt voor herstel de categorie "voldoende" geadviseerd en voor verbetering de categorie "Redelijk goed". De potenties zijn hier duidelijk aanwezig, zeker gezien het aantal huidige aanwezige zoutplanten; zeven stuks ondanks de huidige zeer slecht begroeibare constructie. Dit dijkvak is hierdoor uitstekend geschikt om verbetering van de natuurwaarden te realiseren. Het advies luidt hier voor verbetering te kiezen en een doorgroeibare constructie toe te passen uit de categorie "Redelijk goed".

2 Westelijke Strekdam Veerhaven bij dijkpaal 374

Op deze dam bestaat de dijkbekleding uit Doornikse steen en Basalt welke beide gepenetreerd met cement. Deze bekleding geeft weinig ruimte voor begroeiing met als gevolg dat de totale bedekking nog minder is dan één procent. De volgende soorten zijn aangetroffen (zie tabel 2).

Tabel 2: soorten aangetroffen bij Westelijke Strekdam Veerhaven bij dijkpaal 374

Nederlandse naam	Bedekking	Latijnse naam	Zoutgetal
Deens lepelblad	r	**Cochlearia danica**	2
Gerande schijnspurrie	o	**Spergularia maritima**	4
Rood zwenkgras	r	Festuca rubra ssp. commutata	2
Spiesmelde	r	Atriplex prostrata	1
Strandkweek	o	Elymus athericus	3
Strandmelde	r	**Atriplex littoralus**	4
Zeevetmuur	o	**Sagina maritima**	2
Zilte schijnspurrie	o	**Spergularia salina**	4

De zoutplanten zijn aangetroffen tot boven op de strekdam en is gezien de expositie niet verwonderlijk. Voor herstel wordt een constructie geadviseerd uit de categorie "voldoende". Voor verbetering wordt een constructie geadviseerd uit de categorie "Redelijk goed". Aangezien er op de slecht begroeibare constructie toch nog vijf zoutplanten zijn aangetroffen is er een goede mogelijkheid om hier verbetering van de natuurwaarden te realiseren. Daarom wordt ook hier geadviseerd voor verbetering te kiezen en een doorgroeibare constructie te gebruiken uit de categorie "redelijk goed".

Erratum Detailadvies Eilanddijk

Op de opdracht "Detailadvies Eilanddijk" liften nog twee stukken te verbeteren glooiing mee. Deze gedeelten worden in het detailadvies gepresenteerd als Dijkgedeelten Nr. 1 en Nr. 2 (zie bijlage 2 voor een overzichtkaartje).

De betreffende twee dijkgedeelten maken deel uit van de Vlissingse Buitenhaven en zijn bezocht en geïnventariseerd op 28 november 2003 door Cees Joosse.
Hiervoor is de begroeiing boven gemiddeld hoog water (GHW) geïnventariseerd volgens de methode van Tansley[1]. Voor de getijdenzone wordt gebruik gemaakt van een inventarisatie uit 1990 (*rapport Waardenburg/Meyer)* waarvan de relevante gegevens zijn opgenomen in de Milieu-Inventarisatie hierna MI genoemd.

Nr 1 aan westzijde, tussen Poseidonsteiger en loswalkade Haven Vlissingen. De glooiingconstructie bestaat uit vlakke, kleine betonblokken 40x40 die bij de LW lijn overgaan in kreukelberm.
Nr 2 ligt aan de oostzijde en sluit aan vanaf de vernieuwde glooiing Zuidwatering tot voorbij de bocht bij Trainingscentrum Fire-Fighting naar terrein Olie-Terminals.
De glooiingconstructie bestaat onder tot boven uit basaltzuilen doch noordwaarts van de bocht komt deze lager uit, 1.50m boven GHW langs glooiing gemeten. Boven deze hoogte is de basalt afgezoomd met een strook Vilvoordse steen breed ± 2meter.

Dijkgedeelte Nr. 1

Getijdenzone

De vlakke betonblokken zijn redelijk begroeid met bruinwieren van het type 2 à 3 (typologie Waardenburg/Meyer 1990). De MI kent voor de hele buitenhaven type 1 in 1990 en dit resulteert in een glooiingsconstructies van cat. "geen voorkeur" bij herstel en "voldoende" bij verbetering. Bij het geconstateerde type 2 à 3 begroeiing hoort echter voor herstel een constructiealternatief uit cat. "voldoende" en voor verbetering cat:"red.goed". Het advies is voor verbetering te kiezen omdat de begroeiing meer overeenkomt met type 3.

Boven GHW

De betonblokken op het plateau en de eerste meters glooiing hebben een gesloten ruigtebegroeiing. Hierna volgt een minder begroeide strook, breed 4,5m, boven GHW met enkele zoutplanten. Strandkweek is zouttolerant en zo de meest voorkomende plant, met bedekking (a) op de schaal van Tansley en Chip. Van de echte zoutplanten volgen nog de Gerande schijnspurrie (f), Zeeaster (o) en Lamsoor (o/f).
Voor deze drie soorten zoutplanten met een redelijke bedekking geldt volgens "Classificatie zoutplanten" voor herstel een

constructiealternatief uit cat. "voldoende" en voor verbetering cat. "red.goed".

Dijkgedeelte Nr 2

Getijdenzone

Vanaf de vernieuwde glooiing Zuidwatering, (slechts boven GHW vernieuwd) tot aan bocht Trainingscentrum, is op de basalt een matige presentie van grote bruinwieren. Deze situatie komt overeen met begroeiingstype 2 uit rapport Waardenburg/Meyer 1990. Hierbij hoort voor herstel een constructiealternatief uit cat. "voldoende" en voor verbetering cat. "redelijk goed".
Noordwaarts van bovengenoemde bocht is de steilere basaltglooiing helemaal niet begroeid. De MI kan hier kan hier gevolgd worden zodat het advies luidt: voor herstel: "geen voorkeur" en voor verbetering "voldoende".

Boven GHW

Vooral noordwaarts na de bocht komen veel zoutplanten voor, zeker in de strook Vilvoordse steen welke nog meer als basalt het aangespoelde veek invangt.
De volgende soorten zijn aangetroffen (zie tabel 3).

Tabel 3: soorten aangetroffen bij dijkgedeelten Eilanddijk Nr. 1 en Nr. 2.

Nederlandsenaam	Bedekking	Latijnse naam	Zoutgetal
Heen	o	Scirpus maritimus	2
Strandkweek	o	Elymus athericus	3
Zeealsem	**(f)**	**Artemisia maritima**	**3**
Strandmelde	**o**	**Atriplex littoralis**	**4**
Zeeaster	**o**	**Aster tripolium**	**4**
Gewone zoutmelde	**o/f**	**Halimione portulacoides**	**4**
Lamsoor	**r**	**Limonium vulgare**	**4**

Er zijn vijf soorten zoutplanten met redelijke bedekking aangetroffen. Volgens norm "Classificatie zoutplanten" geeft dit voor herstel en verbetering een constructiealternatief uit cat. "redelijk goed".

---

[1] Methode van Tansley: r = rare (zeldzaam), o = occasional (weinig voorkomend), fr = frequent (regelmatig voorkomend), a = abundant (grotere aantallen/bedekking), d = dominant (overheersend in aantal/bedekking).

Dijkvaknr 3 en 4 en Buitenhaven 1 en 2		**Getijdenzone**		**Boven GHW**	
Dijkpalen	**locatie**	**herstel**	**verbetering**	**herstel**	**verbetering**
364-374	Eilanddijk	Geen voorkeur / voldoende	Voldoende	Voldoende	**Redelijk goed**
374 westelijke havendam	Eilanddijk	Redelijk goed	Redelijk goed	Voldoende	**Redelijk goed**
Steiger Poseidon tot loswal haven Vlissingen	Buitenhaven Nr1 west	Voldoende	**Redelijk goed**	Voldoende	Redelijk goed
Bestek Zuidwatering tot hoek trainingcentrum	Buitenhaven Nr2 oost	Voldoende	Redelijk goed	Redelijk goed	Redelijk goed
Hoek trainingcentrum tot terrein Olie-terminals	Buitenhaven Nr2 oost	Geen voorkeur	Voldoende	Redelijk goed	Redelijk goed
		Cursief = Milieu-	*Inventarisatie*		
Dijkvaknr 3 en 4 en Buitenhaven 1 en 2		***Getijdezone***		***Boven GHW***	
Dijkpalen	***locatie***	***herstel***	***verbetering***	***herstel***	***verbetering***
364-374	*Eilanddijk*	*Geen voorkeur / voldoende*	*Voldoende*	--	--
374 Westelijke havendam	*Eilanddijk*	*Redelijk goed*	*Redelijk goed*	--	--
Steiger Poseidon tot loswal haven Vlissingen	*Buitenhaven Nr1 west*	*Geen voorkeur*	*Voldoende*	--	--
Bestek Zuidwatering tot hoek trainingcentrum	*Buitenhaven Nr2 oost*	*Geen voorkeur*	*Voldoende*	--	--
Hoek trainingcentrum tot terrein Olie-terminals	*Buitenhaven Nr2 oost*	*Geen voorkeur*	*Voldoende*	--	--

Oost-Souburg, Ritthem, Borssele